

راهبردهای حفاظت و مرمت

(با رویکرد به منشور بورا)^(۱)

پیشگفتار

منشور بورا، با توجه به منشور جهانی حفاظت و مرمت یادمانها و محوطه‌ها^(۳) (ونیز، ۱۹۶۴)، و مصوبه‌های پنجمین مجمع عمومی شورای بین‌المللی یادمانها و محوطه‌ها (ایکوموس، مسکو، ۱۹۷۸)^(۴)، در ۱۹ اگوست ۱۹۷۹ در بورا (جنوب استرالیا) از سوی ایکوموس استرالیا (کمیته ملی استرالیایی ایکوموس) پذیرفته شد. اصلاحیه‌ها و تجدید نظرهای به عمل آمده در آن نیز، در بیست و سوم فوریه ۱۹۸۱، بیست و سوم آوریل ۱۹۸۸، و بیست و ششم نوامبر ۱۹۹۹، به تصویب رسید.

منشور بورا، راهنمایی برای حفاظت و اداره مکانهای واجد ارزش فرهنگی، و بر پایه دانش و تجربه اعضای ایکوموس استرالیا استوار است. حفاظت جزء جدانشدنی روند اداره مکانهای واجد ارزش فرهنگی (مکانهای میراث فرهنگی)^(۵)، و نیز مسئولیتی است در دست اقدام و جاری

این منشور برای کیست؟

این منشور استانداری در شیوه کار آنهاست که توصیه ارائه می‌کنند، تصمیم می‌گیرند، و یا عهده دار کارهایی در مکانهای با ارزش فرهنگی اند؛ مالکان، مدیران و متصدیان شامل این عده می‌شوند.

کاربرد این منشور

این منشور باید به عنوان یک مجموعه کامل خوانده شود. بسیاری از مواد آن با هم رابطه متقابل دارند. مواد بخش اصولی حفاظت غالباً در بخشهای فرایندهای حفاظت و عمل

1- Australia ICOMOS 1999 Format and HTML/CSS markup by Peter Marquis - Kyle 1999 - 2002

Burra charter conservation charters links Peter Marquis - Kyle. htm

منشور بورا (منشور ایکوموس استرالیا برای مکانهای واجد اهمیت فرهنگی)

The Burra Charter (The Australia ICOMOS charter for Places of cultural significance).

۲ - عضو هیأت علمی دانشگاه هنر اصفهان و دانشجوی دوره دکتری معماری دانشگاه علم و صنعت ایران.

3- International Charter for the Conservation and Restoration of Monuments and Sites,

4- International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) Moscow, 1978

5- (cultural heritage places)

مترجم: مهندس احمد امین پور^(۲)

حفاظت بیشتر تشریح می‌شوند. عنوانها صرفاً برای آسانی مطالعه آورده شده‌اند و بخشی از منشور را تشکیل نمی‌دهند. اگر چه این منشور مستقل است، لیکن درباره جنبه‌هایی از استفاده و کاربرد آن در اسناد بعدی ایکوموس استرالیا شرح بیشتر داده شده است:

- رهنمودهای منشور بورا: اهمیت فرهنگی^(۱)
- رهنمودهای منشور بورا: خط مشی حفاظت^(۲)
- رهنمودهای منشور بورا: راهکارهای انجام مطالعات و گزارشها^(۳)
- دستورالعمل رفتار مسالمت‌آمیز در حفاظت مکانهای با ارزش.^(۴)

این منشور در کدام مکانها کاربرد دارد؟

این منشور می‌تواند در همه انواع مکانهای با ارزش فرهنگی، از جمله مکانهای طبیعی، بومی و تاریخی با ارزش فرهنگی بکار گرفته شود.

استانداردهای سازمانهای دیگر نیز می‌تواند برای آن مناسب باشد. این استانداردها شامل منشور میراث طبیعی استرالیا^(۵) و پیش‌نویس راهنمای حراست، مدیریت و استفاده از مکانهای میراث فرهنگی بومیان و جزیره نشیان تورس استریت^(۶) است.

چرا حفاظت؟

مکانهای با اهمیت فرهنگی زندگی مردم را غنی می‌کنند، غالباً احساس عمیق و الهام‌بخشی از پیوند با اجتماع و چشم اندازه، با گذشته و تجربه‌های زنده، فراهم می‌آورند. این مکانها اسنادی تاریخی‌اند، که به عنوان نموده‌های محسوس هویت و تجربه‌ای استرالیایی واجد اهمیت‌اند. مکانهای با اهمیت فرهنگی تنوع جوامع ما را منعکس می‌کنند، با ما درباره این که کی هستیم، و درباره گذشته‌ای که ما شکل بخشیده و در خصوص محیط استرالیا سخن می‌گویند. این مکانها جایگزین ناپذیر، دوست داشتنی و ارزشمندند.

مکانهای با ارزش فرهنگی باید برای نسلهای حال و آینده حفاظت شوند.

منشور بورا از رهیافتی هوشیارانه و محتاطانه در تغییر دفاع می‌کند:

در حد ضرورت برای مراقبت از این مکان و قابل استفاده کردن آن دخالت کنید، در غیر این صورت حتی الامکان تغییرات ناچیزی در آن پدید آورید که اهمیت فرهنگی اش حفظ شود.

مواد منشور تعریفها

ماده ۱ تعاریف

به منظور استفاده در این منشور:

۱ - ۱ - مکان^(۷) یعنی جایگاه، محل، ناحیه، سرزمین، چشم اندازه، بنا و یا مانند آنها، مجموعه بناها و یا مانند آنها، و می‌تواند شامل اجزاء، محتویات، فضاها و مناظر نیز باشد.^(۸)

۲.۱ ارزش فرهنگی^(۹)، یعنی ارزش زیبا شناختی، تاریخی، علمی، اجتماعی و یا معنوی از نظر نسلهای گذشته، حال و آینده. ارزش فرهنگی در خود مکان، کالبد، زمینه (=بستر)، کاربری، تداعی‌ها، معانی، پیشینه، مکانهای وابسته و اشیای وابسته آن تجسم می‌یابد. مکانها ممکن است گستره‌ای از ارزشها را برای افراد یا گروههای مختلف در بر داشته باشند.^(۱۰)

۳.۱ کالبد^(۱۱) یعنی تمام مصالح مادی یک مکان که شامل اجزاء، اثاثیه، محتویات، و اشیاء است.^(۱۲)

- 1- Guidelines to the Burra Charter. Cultural Significance
- 2- Guidelines to the Burra Charter. Conservation Policy
- 3- Guidelines to the Burra Charter. Procedures for Undertaking Studies
- 4- Code on the Ethics of Coexistence in Conserving Significant Places
- 5- Australian Natural Heritage Charter
- 6- The Draft Guidelines for the Protection, Management and Use of Aboriginal and torres strait Islander cultural Heritage Places
- 7- Place
- ۸ - مفهوم مکان را باید به معنایی گسترده تفسیر کرد. عناصری که در ماده ۱.۱ تشریح شدند، می‌توانند شامل یادمانها، درختان، باغها، پارکها، مکان وقایع تاریخی، مناطق شهری، نواحی روستایی، اماکن صنعتی، محوطه‌های باستانی و مکانهای مذهبی و روحانی باشد.
- 9- Cultural significance
- ۱۰ - اصطلاح ارزش فرهنگی مترادف با ارزش میراثی و ارزش میراث فرهنگی است.
- ارزش فرهنگی ممکن است به عنوان نتیجه‌ای از تداوم تاریخی یک مکان تغییر کند.
- درک اهمیت فرهنگی نیز ممکن است در نتیجه از اطلاعات جدید تغییر کند.

11- Fabric

۱۲ - کالبد ممکن است شامل بخشهای داخلی ساختمان و باقیمانده‌های سطوح زیرین، و نیز موادی باشد که از زیر خاک بیرون آورده شده. کالبد ممکن است فضاها را تعریف کند و اینها ممکن است عناصر مهم و با ارزش فرهنگی آن مکان باشند.

۴.۱ حفاظت^(۱) یعنی، تمام مراحل مراقبت از یک مکان در جهت حفظ و بقای ارزش فرهنگی آن.

۱-۵ - نگهداری^(۲) یعنی حراست دلسوزانه و مداوم از کالبد و محیط یک مکان، و این کار با تعمیر متمایز است. تعمیر مستلزم مرمت و بازسازی است.^(۳)
۶.۱ مراقبت^(۴)، یعنی نگهداری کالبد یک مکان در وضعیت موجود آن و به تاخیر انداختن زوال و وخامت اوضاع آن^(۵).

۷.۱ مرمت^(۶)، یعنی بازگرداندن کالبد موجود یک مکان به وضعیت اولیه شناخته شده آن، با رفع الحاقات، و یا از طریق دوباره سرهم کردن (=ترکیب مجدد) اجزای موجود در آن بدون بهره‌گیری از مصالح جدید.

۸.۱ بازسازی^(۷)، یعنی بازگرداندن یک مکان به وضعیت اولیه شناخته شده آن، و این مفهوم از لحاظ کاربرد مصالح جدید با مرمت متمایز است.^(۸)

۹.۱ انطباق^(۹) (سازواری)، یعنی تطبیق یک مکان با کاربری موجود یا کاربری پیشنهادی.

۱۰.۱ کاربری^(۱۰) یعنی عملکردها و همچنین فعالیتها و رفتارهایی که ممکن است در یک مکان به انجام برسند.
۱۱.۱ کاربری همساز^(۱۱)، یعنی آن کاربری که مرتبط با اهمیت فرهنگی یک مکان باشد. در این گونه کاربری هیچگونه اثر بر اهمیت فرهنگی گذاشته نشود، و یا حداقل تأثیر وارد آید.

۱۲.۱ زمینه^(۱۲) (=بستر)، یعنی ناحیه اطراف یک مکان، که ممکن است شامل حوزه آبرگیر یک رودخانه باشد.

۱۳.۱ مکان وابسته^(۱۳)، یعنی مکانی که در ارزش فرهنگی مکانی دیگر نقش دارد.

۱۴.۱ اشیای وابسته^(۱۴)، یعنی یک شیئی که در ایجاد اهمیت فرهنگی یک مکان کمک می‌کند. اما در آن مکان قرار ندارد.

۱۵.۱ تداعی^(۱۵)، یعنی پیوندهای خاصی که بین مردم و یک مکان برقرار است.^(۱۶)

۱۶.۱ معانی^(۱۷) بر این مفهوم دلالت می‌کند که یک مکان نشانه چیست، به چه چیزی دلالت می‌کند، چه چیزی را مجسم یا بیان می‌کند.

۱۷.۱ تعبیر^(۱۸)، یعنی همه راه و روشهای نمایاندن و آشکار کردن اهمیت فرهنگی یک مکان.^(۱۹)

مبانی حفاظت

ماده ۲ حفاظت و مدیریت^(۲۰)

۱.۲ مکانهای با ارزش فرهنگی باید حفاظت شوند.

۲.۲ هدف از حفاظت عبارت است از نگه داری اهمیت فرهنگی یک مکان.

۳.۲ حفاظت بخشی ضروری در مدیریت مطلوب مکانهای با اهمیت فرهنگی است.

۴.۲ از مکانهای با اهمیت فرهنگی باید مراقبت به عمل آید و در معرض خطر قرار نگیرند و در وضعیتی آسیب‌ناپذیر رها نشوند.^(۲۱)

ماده ۳ رهیافت هوشیارانه^(۲۲)

۱.۳ حفاظت بر پایه احترام به کالبد، کاربری، تداعی‌ها و معانی موجود استوار است. و این عمل نیازمند در پیش گرفتن رهیافتی هوشیارانه در ایجاد تغییرات لازم اما حتی المقدور است.^(۲۳)

۲.۳ ایجاد تغییرات در یک مکان نباید آن دسته شواهد مادی و سایر شواهد را که بیانگر آن مکان اند، از شکل طبیعی آن خارج کند، و نباید بر حدس و گمان متکی باشد.

1- Conservation

2- Maintenance

- ۳- تمایزهای یاد شده. مثلاً در مورد آبروهای پشت بام، عبارتند از:
- نگهداری - سرکشی منظم و تمیز کردن آبروها
- تعمیر شامل مرمت - به جای خود برگرداندن آبروی از جا در آمده
- تعمیر مستلزم بازسازی - جایگزین کردن آبروی پوسیده

4- Preservation

۵- استنباط می‌شود که همه مکانها و اجزای آنها در طول زمان با آهنگی سریع یا کند، تغییر می‌کنند.

6- Restoration

7- Reconstruction

۸- مصالح جدید می‌تواند شامل مصرف بازسازی از مکانهای دیگر باشد. این کار ممکن است به وارد آمدن خسارت به هیچ مکان با اهمیت فرهنگی منجر نشود.

9- Adaptation

10- Use

11- Compatible

12- Setting

13- Related place

14- Related object

15- Associations

۱۶- تداعی‌ها می‌توانند شامل ارزشهای معنوی با اجتماعی و رسالت فرهنگی برای یک مکان باشند.

17- Meanings

18- Interpretation

۱۹- تعبیر و تفسیر ممکن است ترکیبی از عملکردها روی یک کالبد (مانند نگهداری، مرمت، بازسازی)، کاربری و فعالیت‌های واقع در یک مکان؛ و کاربرد مصالح متداول باشد.

20- Conservation and management

۲۱- چون مکان ثابت فرض می‌شود و عوامل بیرونی متغیرند.

22- Cautious approach

۲۳- قطعه‌های اضافی، تغییرات و نخستین کارهای انجام شده در کالبد یک مکان، شواهد تاریخی و کاربری‌های آن هستند که می‌تواند بخشی از اعتبار آن به شمار آید. عمل حفاظت باید به فهم آنها کمک کند و مانع آن نشود.

ماده ۴ اطلاعات، مهارت‌ها و تکنیکها

۱.۴ حفاظت باید از همه اطلاعات، مهارت‌ها و رشته‌های تخصصی مختلف که می‌توانند در بررسی و مراقبت از یک مکان سهیم باشند، استفاده کند.

۲.۴ استفاده از فنون و مصالح سنتی در حفاظت از یک کالبد مهم ترجیح داده می‌شوند. در شرایطی تکنیکها و مصالح نو که از مزایای چشمگیر حفاظتی برخوردارند، نیز می‌توانند مناسب باشند.^(۱)

ماده ۵ ارزشها^(۲)

۱.۵ در حفاظت یک مکان باید تمامی جوانب مربوط به اهمیت فرهنگی و طبیعی آن را بدون تأکید غیرموجه بر هیچ ارزشی به هزینه نادیده گرفتن ارزش‌های دیگر آن، در نظر گرفت.^(۳)

۲.۵ درجه‌های نسبی اهمیت فرهنگی می‌تواند به فعالیت‌های متفاوتی در حفاظت یک مکان منجر شود.^(۴)

ماده ۶ فرایند^(۵) منشور بورا

۱.۶ اهمیت فرهنگی یک مکان و سایر مسائل تأثیرگذار بر آینده آن ناشی از یک رشته عملیات گردآوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات، قبل از هرگونه تصمیم‌گیری بهتر فهمیده می‌شود. از این رو، در مرحله اول، درک اهمیت فرهنگی و سپس سیاستگذاری توسعه و در پایان اداره مکان مورد نظر مطابق با آن سیاست قرار می‌گیرد.^(۶)

۲.۶ خط مشی مدیریت یک مکان باید بر پایه درکی از اهمیت فرهنگی آن مکان استوار باشد.

۳.۶ خط مشی توسعه باید دیگر عوامل تأثیرگذار بر آینده یک مکان، مانند نیازهای مالکان، منابع مالی، محدودیت‌های خارجی و شرایط مادی (کالبدی) آن، را نیز در چارچوب خود بگنجانند.

ماده ۷. کاربری

۱.۷ آن جا که کاربری یک مکان عین اهمیت فرهنگی است، آن کاربری باید حفظ شود.

۲.۷ کاربری هر مکان باید سازگار باشد.^(۷)

ماده ۸. زمینه

حفاظت مستلزم ابقای زمینه بصری مناسب و سایر مناسباتی است که در برپا داشتن اهمیت فرهنگی یک مکان دخیل اند و نقش دارند.

ساخت و ساز جدید، تخریب، دخالت غیرمجاز، و یا وارد

آوردن سآیر تغییراتی که تأثیری نامطلوب بر زمینه و جنبه‌های وابسته به آن می‌گذارند، مناسب نیستند.^(۸)

ماده ۹. محل قرارگیری (موقعیت)^(۹)

۱.۹ محل فیزیکی یک مکان جزئی از ارزش فرهنگی آن به شمار می‌آید. یک بنا، اثر، و مؤلفه‌ای دیگر از آن مکان باید در محل تاریخی خود باقی بماند. تغییر محل به طور کلی غیرقابل قبول است، مگر این که این تغییر محل تنها راه منحصربه‌فرد و قابل اعتماد برای بقای آن باشد.

۲.۹ برخی بناها، آثار و سایر اجزای وابسته به مکانها چنان طراحی شده‌اند که بخوبی قابل جابجایی اند و یا پیش از این پیشینه تاریخی تغییر محل آنها موجود است. در صورتی که چنین بناها، آثار و اجزایی با محل کنونی شان پیوند مستحکمی نداشته باشند، جابجایی آنها می‌تواند مناسب و پذیرفتنی باشد.

۳.۹ در صورت لزوم، یک بنا، اثر و یا سایر عناصر آن مکان، تغییر مکان داده و به محل مناسبی منتقل می‌شوند، و کاربری مناسبی برای آن فراهم می‌آید؛ در روند انجام این کار، نباید هیچ‌گزندی به آن مکان با اهمیت فرهنگی وارد آید.

۱ - استفاده از مصالح و تکنیکهای نو باید به کمک شواهد علمی فوری و یا انبوهی از تجارب تأیید و تقویت شود.

2- Values

۳ - حفاظت یک مکان با اهمیت طبیعی در منشور میراث طبیعی استرالیا تشریح شده است. در این منشور، اهمیت طبیعی تعریف شده است، تا اهمیت اکوسیستم‌ها، تنوع زیستی و تنوع جغرافیایی از نظر ارزش موجود آنها، و یا برای نسل‌های حال یا آینده از دیدگاه ارزش علمی، اجتماعی، زیباشناختی و پشتیبان حیات، باز نموده شود.

۴ - برای درک آن اهمیت فرهنگی که لازم است تغییر یابد، رهیافتی هوشیارانه ضروری است. از این ماده نباید برای توجیه کارهایی سود جسته شود که اهمیت فرهنگی را حفظ نمی‌کند.

5- Process

۶ - مراحل منشور بورا، با نتایج بررسی‌ها، تصمیمات و کارها، به صورت پیوست، در قالب نمودارهایی نمودار می‌شوند.

۷ - این خط مشی باید یک کاربری یا ترکیبی از کاربری‌ها یا محدودیت‌های کاربری را که اهمیت فرهنگی یک مکان را حفظ می‌کند، تعریف و شناسایی کند. کاربری جدید یک مکان باید کمترین تغییر را در اهمیت کالبدی یا کاربری آن وارد آورد. باید تداعی‌ها و معانی را حرمت نیاد و هر جا که مناسب باشد، برای تداوم و تمدید کارهایی که در ارزش فرهنگی یک مکان سهیم اند، تدارک‌های لازم را فراهم آورد.

۸ - جنبه‌های بصری زمینه (محیط) می‌تواند شامل کاربری، محل فرارگیری، بکره، شکل، مقیاس، شاخصه، رنگ، بافت و مصالح باشد. سایر جنبه‌های مربوطه، مانند روابط تاریخی، می‌توانند در تفسیر و بیان ارزیابی، برخورداری، یا تجربه یک مکان دخیل باشند.

9- Location

ماده ۱۰. محتویات^(۱)

محتویات (گنجیده‌ها)، اثاثیه ثابت و اشیایی که در ارزش فرهنگی یک مکان سهیم^(۲) اند، باید در همان مکان باقی بمانند. انتقال آنها پذیرفته نیست، مگر این که به عنوان تنها راه تضمین امنیت و مراقبت از آنها، آن هم به طور موقت، برای هدفی فرهنگی (مانند نمایشگاه) و یا ترمیم (به منظور سالم ماندن)، و یا تضمین سلامتی یا حراست، از مکان چنین کاری صورت گیرد. این محتویات، اثاثیه ثابت و اشیاء، در صورتی که شرایط آماده باشند و از نظر فرهنگی نیز مناسب باشد، باید به محل اول خود بازگردانده شوند.

ماده ۱۱. مکانها و اشیای وابسته

سهمی که مکانها و اشیای وابسته در اهمیت فرهنگی آن مکان به عهده دارند، باید حفظ شود.

ماده ۱۲. مشارکت^(۳)

حفاظت، تعبیر و تفسیر و مدیریت یک مکان باید برای مشارکت مردمی که آن مکان برای آنها واجد تداعی‌ها و معانی خاصی است، و یا آنها که مسئولیتی اجتماعی، معنوی و فرهنگی در مورد آن مکان دارند، امکانات فراهم آورد.

ماده ۱۳. همزیستی مسالمت آمیز^(۴) ارزشهای فرهنگی

همزیستی باورهای فرهنگی باید بخصوص در جایی که متعارض اند^(۵)، شناخته، محترم شمرده و تقویت شوند.^(۶)

فرایند حفاظت

ماده ۱۴. مراحل حفاظت

حفاظت، برحسب شرایط می‌تواند شامل فرایندهایی از این قرار باشد: نگه داری یا احیای یک کاربری، حفظ تداعی‌ها، معانی، حراست، احیاء، مرمت، بازسازی سازواری (= انطباق)، و "تعبیر و تفسیر" باشد، و معمولاً شامل ترکیبی از بیش از یکی از این فرایندها خواهد بود.^(۷)

ماده ۱۵. تغییرات^(۸)

۱۰۱۵ تغییر ممکن است برای حفظ اهمیت فرهنگی ضروری باشد، اما در جایی که از اهمیت فرهنگی می‌کاهد، نامطلوب است. دامنه تغییرات در یک مکان را اهمیت فرهنگی آن مکان و "تعبیر و تفسیر" مناسب آن جهت دهد.^(۹)

۲۰۱۵ تغییراتی که اهمیت فرهنگی را می‌کاهند باید برگشت پذیر باشند، و وقتی شرایط اجازه می‌دهد، اعاده

شوند.^(۱۰)

۳۰۱۵ به طور کلی، تخریب ارزش کالبدی یک مکان پذیرفتنی است. اما در مواردی ممکن است تخریبهای جزئی در راستای بخشی از اقدامات حفاظتی مناسب باشد. کالبدی با اهمیت که جابه جا شده یا از بین رفته است، باید در شرایط مناسب، به صورت اولیه خود برگردد.

۴۰۱۵ سهم همه جنبه‌های اهمیت فرهنگی یک مکان باید محترم شمرده شود. اگر مکانی در بردارنده کالبدها، کاربری‌ها، تداعی‌ها و معانی مختلفی از دوره‌های مختلف و یا جنبه‌های مختلفی از اهمیت فرهنگی باشد، تأکید کردن و یا ترجیح دادن یک دوره یا یک جنبه (به بهای نادیده انگاشتن دوره‌ها و جنبه‌های دیگر) تنها موقعی توجیه پذیر است که آنچه از قلم می‌افتد، زایل می‌شود و یا کاهش می‌یابد، از اهمیت فرهنگی ناچیزی برخوردار باشد، و آنچه مورد تأکید قرار گرفته یا ترجیح داده می‌شود، دارای ارزش فرهنگی بسیار بردامنه تری است.

ماده ۱۶. نگهداری

نگهداری در حفاظت نقشی بنیادی ایفا می‌کند، و باید در جایی به کار گرفته شود که کالبد دارای ارزش فرهنگی و نگهداری آن برای حفظ آن ارزش فرهنگی ضروری است.

ماده ۱۷. مراقبت

مراقبت آنجا مناسب است که کالبد موجود و یا وضعیت آن، حاکی از و واجد گواهی بر اهمیت فرهنگی آن است و یا جایی که شواهد کافی که امکان انجام مراحل دیگر حفاظت را

1- Contents	2- contribute
3- Participation	4- Co-existence
5- conflict	
6- برای برخی مکانها، ناسازگاری (تضاد) ارزشهای فرهنگی می‌تواند در خط مشی توسعه و مدیریت تصمیم‌گیری‌ها تأثیر گذارد. در این ماده اصطلاح ارزشهای فرهنگی به آن دسته از باورها بر میگردد که برای یک گروه فرهنگی اهمیت دارد، که شامل باورهای سیاسی، مذهبی، عرفانی، معنوی و اخلاقی‌اند اما به اینها محدود نمی‌شود. این گسترده‌تر از ارزشهای وابسته به ارزش فرهنگی است.	
7- شاید شرایطی پیش آید که طی آن هیچ عملی برای انجام حفاظت لازم نباشد.	

8- Change	
9- وقتی تغییری مورد توجه قرار می‌گیرد، تعدادی گزینه برای یافتن آن گزینه‌ای که کاهش اهمیت فرهنگی را به حداقل می‌رساند، بایستی مورد بررسی قرار گیرد.	
10- تغییرات برگشت پذیر را باید موقت زیر نظر گرفت. تغییرات بازگشت‌ناپذیر بایستی تنها به عنوان آخرین راه حل به کار گرفته شود، و مانع هیچ کار حفاظتی بعدی نباشد.	

فراهم می‌آورند، در دسترس نباشد. (۱)

ماده ۱۸. مرمت و بازسازی

مرمت و بازسازی باید ابعاد ارزش فرهنگی مکان را آشکار سازد.

ماده ۱۹. مرمت

مرمت تنها به شرطی مناسب است، که شواهد کافی برای نشان دادن وضع اولیه کالبد وجود داشته باشد.

ماده ۲۰. بازسازی

۱.۲۰ بازسازی فقط جایی مناسب است که مکانی بر اثر آسیب دیدن یا در خلال تغییر ناقص شده باشد، و فقط جایی که شواهد کافی برای دوباره سازی و برگرداندن آن کالبد به وضعیت اولیه وجود ندارد. در موارد نادر، ممکن است بازسازی به عنوان تامین بخشی از نیاز یک کاربری یا تلاشی برای ابقای ارزش فرهنگی آن مکان نیز مناسب باشد.

۲.۲۰ بازسازی باید با واریسی دقیق و یا تعبیر و تفسیر بیشتر قابل شناسایی باشد.

ماده ۲۱. انطباق (سازواری)

۱.۲۱ انطباق فقط جایی پذیرفتنی است که آن انطباق حداقل خسارت را به اهمیت فرهنگی آن مکان وارد آورد.

۲.۲۱ انطباق باید با حداقل تغییر در ارزش و اهمیت کالبد همراه باشد، و فقط پس از بررسی گزینه‌های مختلف انجام شود.

ماده ۲۲. کار جدید (۲)

۱.۲۲ کار جدید، مانند افزودن الحاقات به آن مکان آنجا پذیرفتنی است که آن کار جدید اهمیت فرهنگی آن مکان را مبهم نکند و آن را از شکل طبیعی بیرون نیاورد، و یا از قدر و ارزش و تعبیر و تفسیر آن نکاهد. (۳)

۲.۲۲ کار جدید باید نسبت به آنچه قبلاً وجود داشته است، بخوبی قابل شناسایی باشد.

ماده ۲۳. حفاظت کاربری

تداوم، اصلاح، و یا بازگرداندن کاربری می‌تواند مناسب باشد و بر اشکال دیگر حفاظت ترجیح داده شود. (۴)

ماده ۲۴. حفظ تداعی‌ها و معانی

۱.۲۴ باید به تداعی‌های معنی دار مهم بین مردم و یک مکان حرمت نهاد شود، حفظ شوند و در پرده ابهام قرار

نگیرند. فرصتهای تعبیر و تفسیر (۵)، آیینها و مناسبتهای مربوط به این تداعی‌ها باید شناخته و به کار گرفته شوند.

۲.۲۴ معانی و مفاهیم مهم (شامل باورهای معنوی) هر مکان باید محترم شمرده شوند، فرصتهای تداوم و یا احیای این تداعی و معانی باید شناخته و بررسی و به کار گرفته شوند. (۶)

ماده ۲۵. تعبیر و تفسیر (۷)

اهمیت فرهنگی بسیاری از مکانها به سهولت آشکار نمی‌شود، و باید به کمک تعبیر و تفسیر آن را توضیح داد. تعبیر و تفسیر باید دامنه درک و برخورداری را بیفزاید و از نظر فرهنگی مناسب باشد.

عمل (۸) حفاظت

ماده ۲۶. فرایند کاربرد منشور بورا

۱.۲۶ کار کردن روی یک مکان باید بعد از طی شدن مطالعاتی باشد که برای درک آن مکان انجام می‌شود. این مطالعات باید شامل تجزیه و تحلیل کالبدی، مستند، بررسی مدارک شفاهی و سایر شواهد، نقشه‌های مناسب، مهارت‌ها و تخصصها باشد. (۹)

۲.۲۶ باید مطالعات مربوط به اهمیت فرهنگی و خط مشی مربوط به یک مکان آماده، تأیید و با مدارک تأیید کننده

۱ - مراقبت. بدون محو کردن هیچ گواه و سندی از ساختمان و کاربری آن، از کالبد حفاظت و حراست می‌کند. این مرحله باید همیشه در شرایط مشروح در زیر به کار برده شود؛ جایی که سند نشان دهنده اهمیت آن کالبد موجود است و آن سند نباید تغییر کند.

جایی که تحقیق کافی در مورد صدور مجوز در مورد اتخاذ تصمیمات، مطابق مواد ۲۶ تا ۲۸ انجام نشده است.

کار جدید (مثل استحکام بخشی) در رابطه با نگهداری وقتی می‌تواند انجام شود که هدف از آن حفظ فیزیکی کالبد آن باشد، و با ماده ۲۲ هم تناقض نداشته باشد.

2- New Work

۳ - اگر زمینه، پیکره، شکل، مقیاس، سرشت، رنگ، بافت و مصالح کار جدید، شبیه کالبد موجود باشد، باید با هماهنگی کامل در کنار کار قبلی قرار گیرد. اما باید از کار تقلیدی و تصنعی اجتناب شود.

۴ - این‌ها ممکن است ایجاد تغییراتی در ارزش کالبد را ضروری کنند. اما باید به حداقل برسد در مواردی، تداوم یک کاربری با ارزش یا اجزای (Practice) آن می‌تواند با کاری کاملاً جدید همراه باشد.

۵ - به هر بهانه ای

۶ - در مکانها بین تداعی و کاربری رابطه برقرار است.

7- Interpretation

8- Practice

۹ - نتایج مطالعات باید روزآمد، به طور منظم بازنگری، و در صورت لزوم اصلاح و تجدید نظر شوند.

همراه شود. بیانیه‌های مربوط به اهمیت فرهنگی و خط مشی باید در برنامه‌مدیریتی یک مکان بگنجد.^(۱)

۳.۲۶ برای گروهها و افرادی با تداعی‌هایی نسبت به یک مکان و نیز آنها که در مدیریت آن درگیرند باید فرصتهایی فراهم آید تا در شناسایی اهمیت فرهنگی این مکان نقش ایفا و مشارکت کنند. در هر مورد مناسب، به آنها باید فرصتهایی هم در محافظت و مدیریت آن مکان داده شود.

ماده ۲۷. هدایت و مدیریت تغییرات^(۲)

۱.۲۷ تأثیر تغییرات پیشنهادی بر ارزش فرهنگی یک مکان باید با مراجعه به گزارش مربوط به اهمیت و خط مشی مدیریت آن مکان تجزیه و تحلیل شود، و این امر می‌تواند برای اصلاح کردن تغییرات پیشنهادی، بر مبنای تجربه و تحلیل حفظ بهتر ارزش فرهنگی ضروری باشد.

۲.۲۷ کالبد، کاربری، تداعی و معانی موجود باید به طور مناسبی قبل از انجام هر گونه تغییرات در آن مکان ثبت شوند.

ماده ۲۸. تعرض^(۳) به کالبد

۱.۲۸ تعرض به کالبد با اهمیت، به منظور مطالعه، یا دستیابی به شواهد و اسناد، باید در حداقل ممکن صورت گیرد. مطالعه یک مکان از طریق هر تعرضی به آن کالبد، شامل کاوشهای باستان‌شناسی، باید تنها برای تهیه داده‌های ضروری به منظور تصمیم‌گیری حفاظتی آن مکان، و یا به دست آوردن مدارک و شواهد مهم از دست رفته یا خارج از دسترس پذیرفته شود.

۲.۲۸ واریسی، کاوش و پی‌گردی در یک مکان که با تعرض به کالبد آن توأم باشد، جدا از آنچه که برای تصمیم‌سازی ضروری است، می‌تواند مناسب باشد، اگر و فقط اگر، این امر در تناقض و تعارض با خط مشی مربوط به مدیریت آن مکان نباشد. چنین واریسی‌ای باید بر پرسشهای تحقیقی مهمی استوار باشد و این پرسشها باید از این امکان برخوردار باشند که آگاهی و دانش را به طور پایه‌ای ارتقاء دهند و از راه‌های دیگری امکان پاسخ دادن به آن وجود نداشته باشد؛ از سوی دیگر، تعرض به کالبد با ارزش را به حداقل برساند.

ماده ۲۹. مسئولیت تصمیم‌گیری^(۴)

باید نام سازمان‌ها و افراد مسئول در تصمیم‌گیریهای مدیریتی و نیز مسئولیت ویژه‌ای که برای چنین تصمیم‌گیریهایی متوجه آنان است، صریحاً مشخص شود.

ماده ۳۰. راهبردی، نظارت و اجرا^(۵)

رهبری و نظارت ذی صلاح باید در همه مراحل تداوم یابد، و هر تغییری باید از جانب افرادی با دانش و مهارت لازم تحقق عملی یابد.

ماده ۳۱. مستندسازی و تصمیم‌گیری

باید روزنامه^(۶) ای برای درج اسناد جدید و تصمیم‌های دیگر فراهم آید.

ماده ۳۲. اسناد^(۷)

۱.۳۲ اسناد مربوط به حفاظت یک مکان، باید در بایگانی ثابت، ذیل عنوان ایمنی و خصوصی، قرار داده شود و در جایی که از نظر فرهنگی متناسب است، برای مردم قابل دسترسی باشد.

۲.۳۲ اسناد مربوط به تاریخ یک مکان باید، ذیل عنوان ایمنی و خصوصی، نگهداری شود و در جایی که از نظر فرهنگی متناسب است، برای مردم قابل دسترسی باشد.

ماده ۳۳. کالبد جابه‌جا شده^(۸)

محتویات کالبد مهمی که از یک مکان جابه‌جا یا حذف شده از قبیل، اثاثیه ثابت و اشیاء، باید فهرست و متناسب با اهمیت فرهنگی آن نگهداری شود.

محتویات با ارزش کالبد جابه‌جا یا حذف شده از یک مکان از قبیل، اثاثیه ثابت و اشیاء، باید در جای ممکن و از نظر فرهنگی متناسب، در آن مکان قرار داده شود.

ماده ۳۴. منابع مالی

باید منابع مالی کافی برای حفاظت تأمین شود.^(۹)

۱- بیانیه‌ها و احکام ارزشی و مربوط به خط مشی، باید با مرور منظم و تجدید نظر در موارد ضروری کماکان روزآمد باقی بمانند. برنامه مدیریت می‌تواند توأم با مباحث دیگر مربوط به مدیریت آن مکان مورد رسیدگی قرار گیرد.

2- Managing change 3- Disturbance

4- Responsibility Fordecisions

5- Direction, supervision and implementation

6- Log 7- Records

8- Removed

۹- بهترین حفاظت اغلب با حداقل کار همراه است و لذا می‌تواند کم هزینه باشد.

کوچه سینما آسیای قدیم (آخوند خراسانی) - مشهد

خانه ملک - مشهد

